

HUBERT GROOTECLAES

FOTOGRAAF - RETROSPECTIEVE

24 OKT 2014

25 JAN 2015

GRAND
CURTIUS
LIEGE

Liège

PERSDOSSIER

INHOUDSTAFEL

Inleiding	3
Hubert Grootelaes	4
De tentoonstelling	5
Thema's	5
Praktische informatie	9

DE MAN EN ZIJN BLIK

Hubert Grootclaes was een man die niet makkelijk te vatten viel. Hij koos ervoor om een dialoog aan te gaan met zijn eigen realiteit. Het ging hem niet om het analoog weergeven van de werkelijkheid, maar om het vervagen ervan, om alle aspecten van die werkelijkheid beter te laten zien. Hij toonde zich een fervente tegenstander van reproductiewerk. De blik was belangrijker dan het onderwerp, het was de taal waarmee hij over het onderwerp vertelde. De blik sijpelde namelijk altijd door, zoals een vreemd verhaal dat paradoxaal genoeg beter verankerd is in de werkelijkheid.

Het is een uitnodiging tot een inwendige reis. Grootclaes kennen we vooral van zijn portretten van artiesten. Dat is het zichtbare deel van een oeuvre dat een veel wijder spectrum beslaat. Ook dat deel maakt deel uit van de overzichtstentoonstelling in het Grand Curtius. Het is de ideale gelegenheid om eer te bewijzen aan een van onze briljantste kunstenaar. Hij legde het voorwerp vast om er beter beelden uit te distilleren. Op die manier wilde hij de werkelijkheid onderwerpen aan zijn kritische blik en ons in zijn kielzog meeslepen.

Daarom is het belangrijk om even stil te staan bij de prachtige werken uit dit rijke oeuvre, waardering te tonen voor het werk van een veeleisend man, niet alleen voor zichzelf maar later ook voor zijn leerlingen. Die stimuleerde hij om steeds op zoek te gaan naar wat niet met het blote oog te zien is. Ontsnappen aan het uitzicht van de dingen was een thema dat altijd terugkeerde. Zijn onderwijsmethode, voor zover dat woord voor hem betekenis had, was gericht op het stimuleren van de creatieve nieuwsgierigheid.

Een blik vormen is niet zo eenvoudig: we moeten er tijd voor nemen, iets wat ons in deze jachtige tijden angst inboezemt. De poëtische traagheid is inherent aan deze fotograaf, wiens werk volgens sommigen heeft geleid tot het ontstaan van een 'Luikse school'.

Jean Pierre HUPKENS
Schepen van Cultuur en
Stedenbouw van de stad Luik

HUBERT GROOTECLAES

Hubert Grootelaes werd in 1927 geboren in Aubel, in het land van Herve. Hij woonde meer dan dertig jaar lang in Embourg, samen met zijn vrouw Ninette en zijn drie dochters, Marianne, Pascale en Madeleine. Hoewel hij de zoon van kaasboeren was, wilde hij een artistieke carrière uitbouwen, maar de naoorlogse problemen dwarsboomden zijn plannen. Na het werk in de kaasboerderij tekende hij portretten van beroemdheden uit de showwereld. Op zijn twintigste kreeg hij zijn eerste fotoestel.

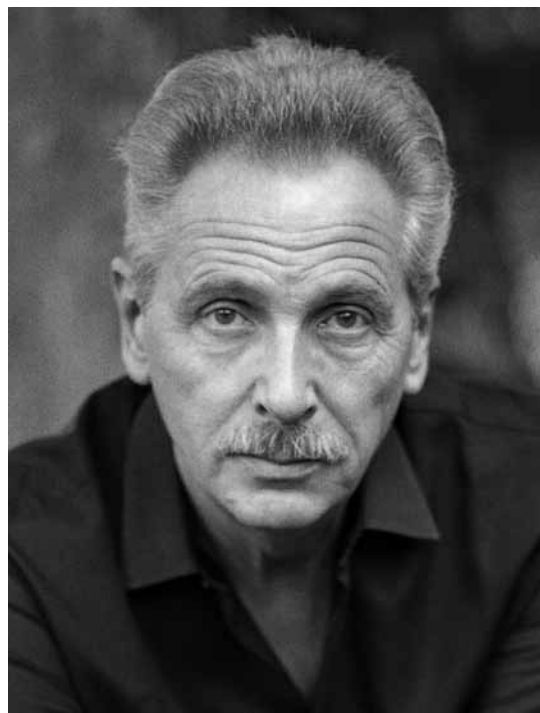
Hij was de eerste die erin slaagde om de fotografie in de kunstgalerijen te introduceren. Daarnaast was hij een gedreven fotograaf en een genereuze docent. Als autodidact was hij eerst een tijdlang amateurfotograaf, maar later ging hij als stagiair aan de slag bij een professioneel fotograaf. Al snel stapte hij erop om zijn eigen studio op te richten in de Galerie Cathédrale in Luik. Sinds het begin was hij gespecialiseerd in portretkunst, en van kindsbeen af was hij gefascineerd door de showwereld. In de jaren vijftig heeft hij dan ook veel sterren op pellicule vastgelegd, onder wie Yves Montand, Danièle Darrieux, Jacques Brel, Romy Schneider ... en Léo Ferré, met wie hij een innige vriendschap opbouwde.

Grootelaes was een durver en een eclecticus. Begin jaren zestig besloot hij zijn werkterrein uit te breiden en zijn eerste 'fotografismen' te maken. Op die manier creëerde hij tal van beelden die vaak gebruikt werden voor affiches, platenhoezen (voor Léo Ferré, Jacques Brel, Françoise Hardy, Charles Aznavour ...) en boekenkaften.

De sixties liidden bovendien het begin in van een lange reeks reizen en tentoonstellingen in België en de rest van de wereld. In die tijd veranderde Hubert Grootelaes radicaal van richting: hij perfectioneerde de techniek van zijn beroemde onscherpe, handmatig ingekleurde foto's die poëzie en nostalgie ademden.

Als docent aan het Institut supérieur Saint-Luc in Luik en stagemeester gedurende bijna 20 jaar, werd hij gevraagd om deel te nemen aan enkele artistieke opdrachten. Zo ontving hij in 1993 de eerste SABAM-prijs voor fotografie voor zijn hele oeuvre.

Hubert Grootelaes is overleden in Embourg op 23 oktober 1994.

© Hubert Grootelaes, *zelfportret*, circa 1990.

DE TENTOONSTELLING

Op 23 oktober 2014 is het exact 20 jaar geleden dat Hubert Grootelaes (Aubel, 1927- Luik, 1994) is overleden. Grootelaes was de eerste die erin geslaagd is fotografie in kunstgalerijen binnen te loodsen, stichtend lid van de groep Photo-Graphie, meer dan 20 jaar docent aan het 'Institut supérieur des Beaux-Arts de St Luc' en een van de stichters van de Luikse school voor fotografie.

De retrospectieve tentoonstelling is opgezet met zijn naasten en biedt een overzicht van zijn hele loopbaan, met werken uit zijn jeugd jaren, de laatste landschappen, bekende portretten van artiesten (Léo Ferré, Romy Schneider, Miles Davis, Jacques Brel,...), fotografismen, schilderijen en flou artistiek.

Zijn oeuvre was avant-gardistisch met een sterk nostalgische inslag.

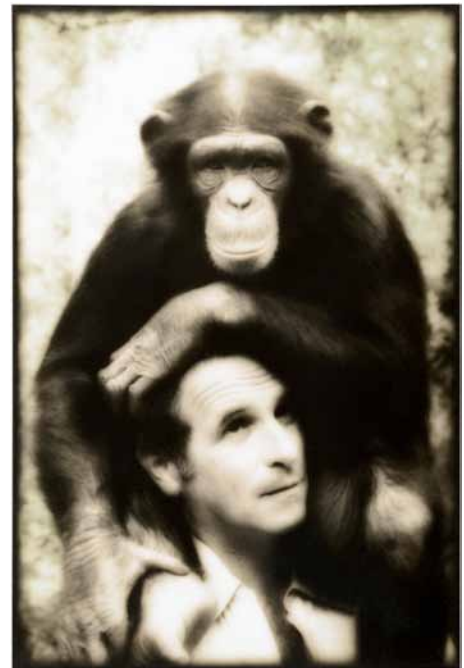
THEMA'S

HUBERT GROOTECLAES EN LÉO FERRÉ

De twee mannen onderhielden een lange en innige vriendschap die zijn oorsprong vond in 1959 in Luik.

« Leo ontmoeten was voor mij nog belangrijker dan de fotografie ». Hubert Grootelaes

« De foto's van Grootelaes vertonen een vage, zwarte engel. Een figuur waar kluizenaars mee vertrouwd zijn omdat ze zo vol melancholie zitten ». Léo Ferré

© Hubert Grootelaes, Léo Ferré en Pépé, 1967

ZIJN BEGINDAGEN IN AUBEL, ZIJN GEZIN ...

In 1947 maakte de twintigjarige Hubert Grootelaes zijn eerste foto's als autodidact.

Zijn dochters Marianne, Pascale en Madeleine en zijn echtgenote Ninette waren zijn favoriete modellen en zijn belangrijkste bron van inspiratie.

© Hubert Grootelaes, Marianne, 1964

ZELFPORTRETTE

Tijdens zijn eerste jaren als fotograaf (eind jaren 40, begin jaren 50), probeerde Hubert Grootelaes een heleboel technieken uit.

© Hubert Grootelaes, *zelfportret*, circa 1955.

COLLAGES, SUPERPOSITIES, MANIPULATIES ...

Heel zijn carrière lang zocht Hubert Grootelaes naar manieren om zich te onderscheiden, iets was voor hem een obsessie was.

« In de woordenschat van professionele fotografen zit een woord dat geen betekenis meer heeft, dat abstract is geworden: het woord 'creativiteit'.

Hoe dan ook, in plaats van dat alledaagse woord heb ik het liever over 'zoeken'. Dat woord verwijst naar eenzaamheid, want zoeken is iets dat je vaak helemaal alleen doet». Hubert Grootelaes

© Hubert Grootelaes, *Untitled*, jaren 60

FOTOGRAFISME

Van 1963 tot 1973 manipuleerde Grootelaes zijn negatieven en maakte hij contourafdrukken met felle kleuren. In volle protestperiode voorzag hij zijn foto's van provocerende slogans en probeerde hij fotografie in kunstgalerijen binnen te loodsen.

« Een anarchistische moraal is enkel denkbaar in de afwijzing. Het is door dingen af te wijzen dat we kunnen creëren ». Léo Ferré

© Hubert Grootelaes, « et si j'te disais qu'en ai marre »

DE 'FLOU'

Van 1973 tot 1990 ging Grooteclaes opnieuw aan de slag met zijn negatieven. Hij blies ze een nieuw leven in en voorzag ze van een laag nostalgie, door er wazige afdrukken van te maken en ze in te kleuren met pasteltinten.

« Ik eis nostalgie op als een soort van aangename treurigheid die naar boven komt bij het terugdenken aan fijne momenten.

Een wazige herinnering overhouden aan plaatsen waar ik niet meer kom.

Om mijn jonge dochters terug te zien.

Omdat ik geen goed geheugen heb.

Omdat ik bijziend ben.

Omdat ik mijn partituur lees.

Omdat me dat momenteel goed uitkomt.

Omdat ik niet wil doen wat de rest doet.»

Hubert Grooteclaes

Op de vraag hoe hij zijn foto's inkleurde, antwoordde hij:

« Met moeite, met woede, met liefde.

En met een klein beetje kleur. ».

© Hubert Grooteclaes, België, 1973.

© Hubert Grooteclaes, Houston, 1988.

DE TERUGKEER NAAR SCHERPE FOTO'S

In 1990 werd de productie van het Hongaarse papier Forte, dat Grooteclaes gebruikte voor zijn wazige afdrukken, stopgezet. Dat gebeurde als bij toeval net op het moment waarop hij zijn wazige techniek in twijfel begon te trekken. Het dwong hem om terug te keren naar scherpe foto's en nieuwe afdrukken te maken van zijn beelden, die weer een zekere eenvoud kregen.

© Hubert Grooteclaes, België, 1992

DE PORTRETTEEN

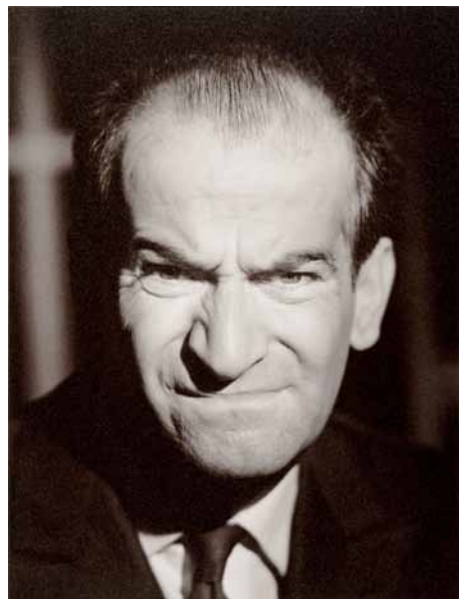
Hubert Grooteclaes had een beroep gekozen waarbij hij in contact kwam met iets wat hij belangrijk vond: 'het hoofd van de Mens'.

« 8 jaar lang heb ik foto's gemaakt van de hoofden van mensen, zomaar, in het dagelijkse leven ». Hubert Grooteclaes

Naast dit routinewerk legde hij de sterren van die tijd vast op de gevoelige plaat. Sinds zijn kindertijd was hij immers gefascineerd door de showbusiness.

«Die mensen zijn vanzelf al fotogeniek ...».

«Ik kan geen interesse opbrengen voor lelijkheid, zelfs niet als ze geld opbrengt. Ik interesseer me voor mooie dingen». Hubert Grooteclaes

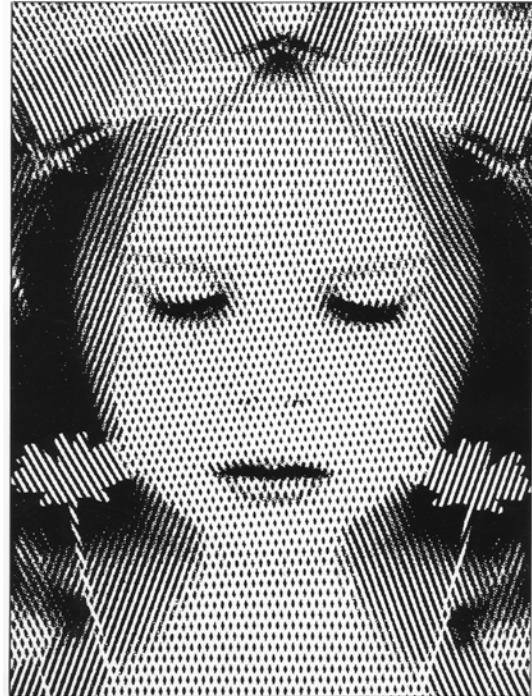
© Hubert Grooteclaes, Louis de Funès, jaren 60

REIS VAN EEN NEGATIEF

Grooteclaes herinterpreteerde zijn negatieven doorheen de verschillende periodes van zijn artistieke ontwikkeling. Zo blies hij ze keer op keer nieuw leven in.

© Hubert Grooteclaes, *Marianne*, 1967.

© Hubert Grooteclaes, *L'obsession de la pureté est un chagrin d'adulte*, 1960.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Grand Curtius
Féronstrée 136 | 4000 Luik

24.10.2014 → 25.01.2015

maan > zon : 10:00 > 18:00
gesloten op dinsdag & 1/11 - 2/11 - 11/11 - 25/12 - 1/01

8 € volwassene
6 € groepen, senioren
3 € 12 > 18 jaar | werklozen
1,25 € Article 27
20 € Familie ticket (2 volwassenen + kinderen)

combi-ticket Hubert Grooteclaes + Grand Curtius
12 € - 10 € - 6 €

Geleid bezoek
65 € : groupes

INFO

+32 (0)4 221 68 17 - 93 25
www.lesmuseesdeliege.be

Perscontact

Hélène van den Wildenberg - CARACAS public relations
www.caracascom.com, info@caracascom.com - T/F +32 (0)4 349 14 41 - GSM +32 495 22 07 92